

Ville Skinnari sd ym.

Lakialoite laiksi tuloverolain 116 c §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään muutettavaksi tuloverolain (1535/1992) 116 c §:n 1 ja 2 momenttia niin, että urheilutulot, jotka ylittävät 9 600 euroa, voidaan siirtää verovapaasti urheilijarahastoon.

PERUSTELUT

Ammattiurheilijoiden ansiovuodet urheilijana ovat varsin lyhyitä suhteessa tavalliseen palkansaajaan ja myös uran aikainen verotus kireää. Näin ollen myös urheilijan oman talouden hallinta on todella tärkeässä roolissa jo urheilu-uran aikana. Entinen urheilija on yleensä saanut urheilijapalkkaa korkeintaan muutaman vuoden. Työeläkelainsäädäntö ei kuitenkaan ole koskenut häntä, joten kattavaa sosiaaliturvaa vakavien sairauksien varalta ei juuri ole ja eläkettä ei ole kertynyt, kuten tavalliselle palkansaajalle. Entisten urheilijoiden uranjälkeistä heikkoa asemaa voidaan parantaa hyvin yksinkertaisella muutoksella, ilman kustannuksia ulkopuolisille. Samalla lainmuutos mahdollistaa rahaston tulouttamisaikataulun muuttumisen joustavammaksi.

NYKYINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Nykylain mukaan urheilija saa kalenterivuonna rahastoida urheilijatulojaan korkeintaan 50 % bruttotuloista tai 100 000 euroa — kumpi onkaan pienempi. Rahastoidut varat on pakko nostaa 10 vuoden sisällä uran lopettamisesta. Varoista maksetaan nostojen yhteydessä normaali ansiotulovero. Rahastossa olevat varat on nykyisin tuloutettava 10 vuodessa uran päättymisen jälkeen siitä riippumatta, tarvitseeko urheilijan sitä tehdä vai ei. Urheilijalla on siten rahaston varojen käyttöpakko 10 vuodessa, vaikka ei siihen olisi mitään järkevää syytä. Varojen vuosittain säästettävä enimmäismäärä, nykyisin 100 000 euroa, on myös poistettava kokonaan ja annettava urheilijalle oikeus itse päättää, paljonko hän haluaa vanhuudenturvaansa riskialttiissa ammatissaan panostaa. Varojen käyttö oli alun perin tarkoitettu uudelleen koulutukseen ja uuden ammatin hankkimiseen urheilu-uran päättymisen jälkeen, mihin kaikilla urheilijoilla ei ollut tarvetta. Ne, joilla oli syy tähän, luonnollisesti tekivät niin, ja varojen nosto olikin tarpeellinen.

Urheilijan sosiaaliturva kokonaisuutena parani vuonna 1995 säädetyin lain perusteella ja edelleen parani sen jälkeen tehdyillä osamuutoksilla. Ongelmana on kuitenkin edelleen sairastumisesta aiheutuva työ- ja urheilukyvyttömyys. Siinä suhteessa turva on suorastaan heikko, koska nykyinen

Lakialoite LA 87/2018 vp

laki ei huomioi urheilusta saatuja tuloja vakavan sairauden kohdatessa siten kuin normaalin työsuhteen osalta.

Rahastoinnin käyttöpakko antaa mm. Ruotsille huomattavan kilpailuedun, sillä Ruotsissa vastaavasta rahastoinnista voi nostaa varoja, milloin haluaa tai tarvitsee, sillä mitään käyttöpakkoa ei ole. Tämä mahdollistaa siten urheilijalle itse hankitun vanhuuseläkkeen ilman yhteiskunnan panostusta. Rahastosta nostetuista varoista maksetaan ansiotulojen mukaan verot silloin, kun varoja nostetaan. Tämä Ruotsin kilpailuetu on vaikuttanut monen pelaajan lähtemiseen Suomesta sen sijaan, että olisi jäänyt kotimaahan jatkamaan peliuraansa. Rahastointilakia muuttamalla joukkueiden ja myös yksilöurheilijoiden tilanne paranee ja urheilemisesta tulee halutumpi ammatti, vaikkakin edelleen riskialtis, mikä taas vaikuttaa taloudellisesti monella eri tavalla. Yleinen kiinnostus urheilemiseen puolestaan on kansanterveydellisesti erittäin tärkeää. Urheilu ammattina antaisi mahdollisuuden hoitaa omaa taloudellista tilannetta aina vanhuuseläkkeelle asti, mikä olisi myös hyvä kilpailuetu kotimaisille sarjoille ja seuroille.

Miksi sitten huippu-urheilu ja urheilija asetetaan eri asemaan kuin joku muu työntekijä tai taiteilija? Ei ole kyse eri asemaan asettamisesta, vaan siitä, että huippu-urheilijan työikä on hyvin lyhyt ja perustuu fyysiseen kykyyn. Ikä asettaa rajansa. Keskimääräisesti "työura" on reilusti alle 10 vuotta, NHL:ssä alle 2 vuotta. Jokainen ammatti, joka vastaa huippu-urheilijan ammattia, pitää tietysti saada vastaavan rahastoinnin piiriin.

Urheilijan urheilutuloja ei ole etukäteen ohjattu riittävän sosiaaliturvan luomiseen. Silloin, kun urheilu voidaan rinnastaa työntekoon, olisi järkevää, että urheilujärjestelmä itse kustantaisi sosiaaliturvansa mahdollisimman pitkälle myös ikävuosille 38—65. Tosin perusolettamus on, että entinen urheilija on tuossa ikävaiheessa jo siirtynyt muuhun työelämään, jossa sosiaaliturva on järjestetty ja eläke karttuu tavalliseen tapaan. Kun siirtymisessä normaaliin työelämään voi kuitenkin olla kitkaa, sosiaalivakuutuksen kannalta urheilutulojen rahastointi voisi osaltaan toimia myös mahdollisesti vajaan sosiaali- ja eläketurvan täydentäjänä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 116 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 116 c §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 946/2008, seuraavasti:

Lakialoite LA 87/2018 vp

116 c §

Urheilijarahasto

Urheilijalla, jonka verovuoden urheilutulo on ennen tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä aiheutuneiden menojen vähentämistä vähintään 9 600 euroa, on oikeus siirtää urheilutuloaan 9 600 euroa ylittävältä osalta verovapaasti urheilijarahastoon ilman ylärajaa.

Urheilijarahastoon siirrettyjä varoja voi tulouttaa urheilijauran päätyttyä. Niitä on alettava tulouttamaan viimeistään sen vuoden alusta, jota edeltävänä vuonna urheilija on saavuttanut työntekijän eläkelain 11 §:ssä tarkoitetun alimman eläkeiän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 7.12.2018

Ville Skinnari sd
Sirpa Paatero sd
Riitta Mäkinen sd
Tytti Tuppurainen sd
Juha Pylväs kesk
Eerikki Viljanen kesk
Harry Harkimo liik
Pertti Hakanen kesk
Hanna Kosonen kesk
Mats Löfström r
Sinuhe Wallinheimo kok